

Makalenin geliş tarihi: 14.02.2022
Makalenin kabul tarihi: 10.05.2022

ALMANCA ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ YETERLİK İNANÇLARI VE MESLEKİ TUTUMLARI*

INVESTIGATION OF SELF-EFFICACY BELIEFS AND PROFESSIONAL ATTITUDES GERMAN TEACHER CANDIDATES

Dilek CAN**
Fatma YÜCEL***

Özet

Bu makalede Almanca öğretmen adaylarının Almanca öz yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları bazı değişkenler açısından incelenerek bunların arasındaki ilişkinin sonuçları belirlenerek sunulmuştur. Araştırmanın örneklemini Atatürk Üniversitesinin Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Eğitimi Bilim Dalı'nda 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında hazırlık sınıfı, 1., 2., 3. ve 4. sınıfta eğitimlerini sürdüren öğretmen adayları oluşturmuştur. Yapılan bu araştırmada nicel araştırma modellerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Verileri toplamak için kişisel bilgi formu, öz yeterlik inanç ölçeği ve mesleki tutum ölçeği uygulanmıştır. Genel anlamda Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet, not ortalaması, mezun olunan lise türü ve üniversite öncesinde edinilen Almanca bilgisi değişkenlerine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Yaş değişkenine göre okuma, dinleme ve konuşma alt boyutlarında ve genel toplamda anlamlı farklılaşmanın olduğu sonucuna varılmıştır. Almanca konuşulan bir ülkede bulunma değişkenine göre; sadece konuşma alt boyutunda anlamlı farklılaşma görülmüştür. Ayrıca Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ise değişkenlere göre farklılık göstermemiştir. Sınıf değişkenine göre okuma, yazma, dinleme ve konuşma alt boyutlarında en yüksek öz yeterlik inancı 4. sınıflarda gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: öz yeterlik, mesleki tutum, yabancı dil, dil öğrenimi, Almanca

* Bu makale Dilek CAN tarafından Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Dr. Öğr. Üyesi Fatma YÜCEL danışmanlığında tamamlanan "Almanca Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançlarının ve Mesleki Tutumlarının İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Öğretim Görevlisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Almanca Bölümü, dilekcan92@hotmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Kızım Karabekir Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, fyucel@atauni.edu.tr

Abstract

The purpose of this research is to examine the German teacher candidates' beliefs about German self-efficacy and their attitudes towards the teaching profession in terms of some variables and determine the correlation between them. The sample of the research is created by preparation class in the fall semester of the 2019-2020 academic year in the Department of German Education of Foreign Languages Education of Ataturk University and candidate teachers who continue their education in the 1.,2.,3. and 4. Class. In this study correlational survey model, which is one of the quantitative research models, was used. In order to collect the data, personal information form, self-efficacy belief scale and attitude scale were applied. In general terms it was observed that there was no difference according to Self-efficacy of German teacher candidates' beliefs and attitudes towards the teaching profession by gender, grade point average, graduate the type of high school attended and the pre-university German course variables. It was observed that there was a significant difference according to the age variable, reading, listening and speaking sub-dimensions and overall. According to the factor of being in a German-speaking country, it was only observed that there was a meaningful difference in speaking sub-dimension. In addition, a positive significant relationship was found between the self-efficacy beliefs of German teacher candidates and their professional attitudes. Candidates' attitudes towards the teaching profession did not differ according to variables. The highest belief in self-efficacy towards reading, writing, listening and speaking sub-dimensions according to the class variable was observed at the 4th grades.

Keywords: Self-efficacy, Professional attitude, foreign Language, Language learning, German

GİRİŞ

Son yıllardaki, teknoloji ve bilimin hızla gelişmesi, iletişim araçlarının yaygınlaşması, ticari ve kültürel ilişkilerin çoğalması, dış turizmin öneminin artması, uluslararası ilişkilerin giderek yoğunlaşması gibi sebepler neticesinde yabancı bir dil öğrenmek ihtiyaç haline gelmiştir (Memduhoğlu ve Çelik, 2015). Günümüzde bu ihtiyaç tek bir yabancı dil bilmenin yeterli görülmemesi, ikinci bir yabancı dil konusunda bazı adımların da atılmasını zorunlu kılmıştır.

İkinci yabancı dil olarak "Almanca" öğretimine her lisede olmamakla birlikte lise düzeyinde başlanmaktadır. Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Sosyal Bilimler Liselerinde ikinci yabancı dil 2 olarak "Almanca" dersi haftada 2 saat zorunlu ders olarak işlenmektedir (Milli Eğitim bakanlığı, 2018). Gençlerin en az bir yabancı dili öğrenerek yetişmeleri önemsendiğinden, Türk eğitim sisteminde yabancı dil zorunlu ders olarak eğitim programlarında yer almaktadır (Demirel, 2008). Bu sebeple yabancı dil bilen nitelikli insanlar yetiştirmek önemli bir hale gelmiştir. Yabancı dile hâkim olan bireyler yetiştirmek için ise en büyük görev yabancı dil öğretmenlerine düşmektedir.

Öğretmen tutum, beceri, bilgi ve alışkanlıkları ile topluma ve özellikle de gençlere ve çocuklara örnek olacak ve onları örnek insan olarak yetiştirecek kişidir. Öğretmenliğin neden çekici bir meslek olduğu sorusunun yanıtı ise diğer insanların yetişmesine yardım etmenin heyecan verici olduğudur. Günümüzde Eğitim-Öğretim alanında sunulan bütün olanaklar, gelişmeler ve yenilikler ancak nitelikli öğretmenler ve nitelikli öğretmen adayları sayesinde amacına ulaşabilir. Bu bağlamda öğretmenin kişiliği, mesleki yeterliliği ve öğrencilere yönelik tutumu büyük önem taşımaktadır (Ensari, 2000; akt. Atmaca, 2013). Yetiştirilen Öğretmenlerin kalitesi ve cesareti Eğitim sisteminin başarısı etkilemektedir. Dolaylı olarak bu da öğretmen yetiştiren kurumların başarısı ve sorumluluğudur.

1. Öğretmen Öz Yeterlik İnancı

Öz yeterlik inancı; Albert Bandura tarafından geliştirilmiş ve sosyal bilişsel kuramın temel ilkelerindedir. Öz yeterlik, bireylerin sahip oldukları becerileri etkin şekilde kullanabilmeleri için öncelikli alanda kendilerine güvenmeleri gerektiğini savunan bu kuramın anahtar kavramıdır (Pajares, 2002). Öğretmen öz yeterlik inancı, öğretmenlerin, mesleki hayatlarının zor gereksinimlerini elverişsiz şartlarda bile başaracağına dair inancıdır. Düşük öz yeterlik inancına sahip öğretmenlerin bazı özelliklerinden bahsetmek gerekirse; basit ama güvenilir aktiviteleri tercih etmeye eğilimlidirler, yenilikçi veya karmaşık planlamalardan uzak dururlar ve zamanı etkili kullanamama kaygısı yaşarlar (Schwarzer ve Jerusalem, 2002). Kısacası “Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının” kendi dil becerilerini yeterli görmemeleri durumunda, dil öğretiminde ilişkin beklentileri ve hedefleri de düşük olacaktır (Memduhoğlu ve Çelik, 2015). Bunların aksine Yüksek öz yeterliliğe sahip öğretmenler genel olarak;

- a- daha etkili dersler sunmaktadırlar,
- b- öğrencileri öğrenme basamaklarına ulaşmalarında destekçidirler,
- c- öğrenme zorluğu çeken öğrencilere karşı bile daha sabırlıdırlar ve öğretmek için daha heveslidirler (Allinder, 1994; akt., Büyükduman, 2006).
- d- derslerde zamanı daha etkili kullanmaktadırlar,
- e- öğrencilerin olumlu davranışlarını desteklemektedirler
- f- ve ihtiyaçlarına yönelik yeni yöntemler denemeye heveslidirler.

Bunun altında yatan neden ise kendilerine olan güvenleri, daha motive olmaları ve daha başarılı ve etkili bir ders sunma konusunda sorumluluk hissetmeleridir (Jerusalem ve Hof, 2002). Ayrıca birçok çalışma öğretmenlerin yüksek öz yeterlik inançlarının öğrencilerin davranışlarını ve öğrenme süreçlerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Lee vd., 2013). Bu sebepten öğretmenlerin kendilerine olan inançları, görev ve sorumluklarını başarılı bir şekilde gerçekleştirmelerinde büyük bir öneme sahiptir.

2. Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Mesleki tutumu

“Öğretmenlik” mesleği eğitim Sisteminin en önemli ögesi olarak görülmektedir ve literatürde birçok tanımı vardır. Genel tanımıyla “Öğretmen”; eğitim kurumlarında öğrencilere istenilen öğrenme yaşantıları kazandırmayla görevlendirilmiş onlara yol gösteren, rehberlik yapan ve tutum, davranışlarıyla ve bilgileriyle de örnek model olan kişidir. Öğretmenler öğrencilerin akademik gelişmelerinin yanı sıra, gelişim, yaşam tarzlarının şekillenmesinde ve psikolojik sosyolojik iyi olma halleri (Tedmem, 2014) dahil olmak üzere önemli rol oynarlar. Ayrıca bu mesleğin temel yükümlülükleri arasında öğrencileri sürekli gelişen çağa hazırlamak, kendilerine güven duymalarına ve yararlı bireyler olmalarına yardımcı olmak vardır (Şirin, 2005).

Eğitim örgütleri açısından bakıldığında, öğretmenlerin işlerinden doyum sağlama ve mesleklerine bağlı olma düzeylerini etkileyen en önemli etkenlerden biri, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarıdır. Öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumları, onların davranışlarına ve sınıf atmosferine yansiyarak öğrencilerinin kişilik geliştirmelerinde, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin niteliğinde ve öğrenmenin sağlanmasında belirgin bir rol oynamaktadır (Semerci ve Semerci, 2004). Kısaca öğretmenin başarısını etkileyen en önemli faktör onun mesleğe ilişkin tutumudur.

Tutumlar olumlu ve olumsuz olmak üzere ikiye ayrılır. Öğretmenlerin mesleklerine karşı olan olumlu tutumları, mesleklerini daha çok sevmelerine, daha başarılı olmalarına ve mesleğin gerekliliklerini gerçekleştirmelerinde büyük bir öneme sahiptir. Öğretmenin alanı ile ilgili sahip olduğu bilgi ve becerilerinin yanında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumunda olumlu olması bu yüzden önemlidir (Çetin, 2006). Mesleğe yönelik olumlu tutuma sahip öğretmenlerin mesleklerine ilgi duyduklarını, çocukları sevdiklerini, eğitim ve öğretimin öneminin farkında oldukları söylenebilir. Buna karşı olumsuz tutuma sahip öğretmenlerin ise heyecanlı ve istekli olmadıkları, kendilerini geliştirmede çabalarının olmadığı ve hatta öğrencilerle iletişim problemlerinin oldukları söylenebilir (Semerci ve Semerci, 2004).

3. YÖNTEM

3.1 Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Almanca öğretmen adaylarının Almanca öz yeterlik inançlarını ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını cinsiyet, yaş, sınıf, not ortalaması, mezun olunan lise türü, üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu ve Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenleri açısından incelemek, bunlar arasındaki ilişkiye bakmak ve Almanca öz yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında bir ilişki var mı, varsa bunun ne yönde olduğunu ortaya koymaktır.

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki yer alan sorulara cevap aranmıştır:

- 1) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 2) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 3) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 4) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 5) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları mezun olunan lise türü değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 6) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 7) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 8) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
- 9) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 10) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 11) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

- 12) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları mezun olunan lise türü değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 13) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 14) Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?
- 15) Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

3.2 Çalışmanın Önemi

Farklı bölümlerde okuyan öğretmen adaylarının öz yeterlik tutumları ve mesleki inançları incelenmiş olsa da Almanca öğretmen adaylarıyla ilgili fazla çalışmaya rastlanmamıştır (Akın ve Dellal ,2016). Bu sebepten elde edilen bulguların, ülkemizdeki Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarını ve mesleki tutumlarını ortaya koyarak gelecekteki öğretmenlik deneyimlerinin niteliğini ve mesleki tutumu yordama ya yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın da bundan önce yapılmış ve bundan sonra yapılacaklar gibi alana katkı sağlayacağı umulmaktadır.

3.3 Araştırma Modeli

Bu çalışma, Almanca öğretmen adaylarının Almanca öz yeterlik inançlarının ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet, yaş, sınıf, not ortalaması, mezun olunan lise türü, üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu ve Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenleri açısından incelemeyi hedeflemiştir. Yapılan bu çalışmada nicel araştırma modellerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. “İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin ne düzeyde olduğunu açıklamaya dayalı bir araştırma modelidir”. (Karasar, 1995, ss. 81-82).

3.4 Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki Almanca öğretmenliği bölümü öğrencileri oluştururken örneklemi ise Atatürk Üniversitesinin Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Eğitimi Bilim Dalı’nda 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında hazırlık sınıfı, 1., 2., 3. ve 4. sınıfta eğitimlerini sürdüren 157 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Toplam 157 öğretmen adayından oluşan araştırmaya 129 kız öğrenci ve 28 erkek öğrenci katılım sağlamıştır. Katılımcıların %52.9’u 22 yaşından küçük, 47.1’si ise 22 yaşından büyüktür. Sınıf değişkeninde ise sayılar neredeyse eşit dağılmıştır hazırlıktan 29 kişi, 1.sınıftan 31 kişi, 2.sınıftan 35 kişi, 3.sınıftan 27 kişi ve 4.sınıftan ise 35 kişi katılmıştır. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun not ortalaması ise 2.00-3.00 arasındadır ve %86’sı Anadolu lisesi mezunudur. Bunların %82.8’i Üniversite eğitimi öncesinde Almanca dersi görmüştür ve 13 katılımcı daha önce Almanca konuşulan bir ülkede bulunmuştur.

3.5 Veri Toplama Yöntemi

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının belirlenmesi için, Üstüner (2006) tarafından geliştirilmiş olan Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu yansıtan 34 madde içermektedir. Ölçekten alınabilecek maksimum ve minimum puan vardır, elde edilecek puanın yüksek olması öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun pozitif yönde olduğunu gösterirken, düşüklüğü negatif yönde olduğunu gösterecektir. Ölçek 449 öğrenciye uygulanarak; ölçek geçerliği 0.89, güvenilirlik katsayısı 0.72 ve iç tutarlık katsayısı 0.93 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı

geçerliğini saptamak için faktör analizi yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucu, bu ölçeğin geçerli ve güvenilir bir yapıda olduğu anlaşılmıştır.

Öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının belirlenmesi için ise, Yanar ve Bümen (2012) tarafından geliştirilmiş “İngilizce ile ilgili öz yeterlik inancı ölçeği” ve daha sonra Almancaya uyarlanarak Akın ve Dellal (2016) tarafından uygulanan Ölçek kullanılmıştır. Bu ölçeğin geliştirilme amacı, ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilerin dil yeterlik algılarını saptamak olmuştur. Likert tipi olan bu ölçek dinleme, yazma, konuşma ve okuma becerilerine yönelik dört faktörlü yapıdan oluşmaktadır ve 34 madde içermektedir. Veri toplama aracında maddelere verilen cevaplar; “(5) Kesinlikle katılıyorum”, “(4) Katılıyorum”, “(3) Kararsızım”, “(2) Katılmıyorum” ve “(1) Kesinlikle katılmıyorum” şeklinde puanlanmıştır. Bu ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği Yanar ve Bümen (2012) tarafından ölçülmüştür. Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alpha katsayısı 0.97 olarak hesaplanmıştır.

Almanca Öz Yeterlik Ölçeğine ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .925'tir. Öğretmenlik Mesleği tutum ölçeğine ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .952'dir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, mezun olduğu lise türü ve daha önce Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu gibi sorulardan oluşmaktadır. Bu form araştırmaya katılacak olan öğretmen adaylarının sosyo-demografik özellikleri ile ilgili genel bilgi elde edilmesini sağlayacaktır. Ölçekler araştırmacı tarafından öğrencilere dağıtılmış ve toplanmıştır.

3.6 Verilerin Analizi

Verilerin analizine geçmeden önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediği kontrol edilmiştir. Verilerin her bir değişkene ilişkin aritmetik ortalama ve medyan değerleri incelenmiştir. Her bir değişkene ilişkin normallik testleri incelenmiştir. Bunun için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Basıklık ve çarpıklık katsayıları incelenmiştir. Ayrıca her bir değişkene ilişkin elde edilen Q-Q plot ve kutu grafikleri incelenmiştir. Bazı değişkenlerdeki birey sayısının 30'un altında olduğu da belirlenmiştir. Normallik varsayımlarına ilişkin yapılan analizler ve grafik incelemeleri sonucunda verilerin normal dağılıma uygun olmadığına karar verilmiştir.

Verilerin normal dağılmaması ve bazı hücrelerde 30'un altında veri bulunmasından dolayı parametrik olmayan testler yapılmıştır. İki kategorili bir değişken ile sürekli bir değişken arasındaki farklılığı tespit etmek için Mann Whitney U testi, ikiden fazla kategorili bir değişkenle sürekli bir değişken arasındaki anlamlı farklılığı tespit etmek için Kruskal Wallis testi, iki sürekli değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için ise Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır.

4. Bulgular

4.1 Öz Yeterlik İnançlarına Yönelik Bulgular

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?”

Almanca öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni bakımından öz yeterlik inançlarının farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılıma uygun olmamasından dolayı non-parametrik testler arasında yer alan Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve analiz sonuçları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Almanca öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni bakımından öz yeterlik inançlarının farklılaşma durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	P
Okuma	Kız	129	77.84	10041.50	1656.5	-.687	.492
	Erkek	28	84.34	2361.50			
Yazma	Kız	129	78.06	10070.00	1685	-.556	.578
	Erkek	28	83.32	2333.00			
Dinleme	Kız	129	78.59	10138.00	1753	-.244	.808
	Erkek	28	80.89	2265.00			
Konuşma	Kız	129	76.88	9917.50	1532.5	-	.208
	Erkek	28	88.77	2485.50			
Öz Yeterlik Toplam	Kız	129	78.02	10065.00	1680	-.578	.563
	Erkek	28	83.50	2338.00			

Tablo 1 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının cinsiyet değişkenine göre hem alt boyutlarda hem de genel toplamda anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{Okuma}=1656.5$, $z=-.687$, $p>.05$; $U_{Yazma}=1685$, $z=-.556$, $p>.05$; $U_{Dinleme}=1753$, $z=-.244$, $p>.05$; $U_{Konuşma}=1532.5$, $z=-1.260$, $p>.05$; $U_{Öz Yeterlik Toplam}=1680$, $z=-.578$, $p>.05$].

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 1 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının yaş değişkenine göre farklılaşma durumu

	Yaş	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	p
Okuma	22'den küçük	83	71.85	5963.50	2477.5	-2.093	.036
	22 ve üzeri	74	87.02	6439.50			
Yazma	22'den küçük	83	72.57	6023.00	2537	-1.883	.060
	22 ve üzeri	74	86.22	6380.00			
Dinleme	22'den küçük	83	70.92	5886.50	2400.5	-2.363	.018
	22 ve üzeri	74	88.06	6516.50			
Konuşma	22'den küçük	83	70.26	5831.50	2345.5	-2.563	.010
	22 ve üzeri	74	88.80	6571.50			
Öz Yeterlik Toplam	22'den küçük	83	70.34	5838.50	2352.5	-2.527	.011
	22 ve üzeri	74	88.71	6564.50			

Tablo 2 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının yaş değişkenine göre okuma, dinleme ve konuşma alt boyutlarında ve genel toplamda anlamlı farklılaşmanın olduğu görülürken, yazma alt boyutunda ise herhangi bir farklılaşma olmadığı görülmektedir [$U_{Okuma}=2477.5$, $z=-2.093$, $p<.05$; $U_{Yazma}=2537$, $z=-1.883$, $p>.05$; $U_{Dinleme}=2400.5$, $z=-2.363$, $p<.05$; $U_{Konuşma}=2345.5$,

$z=-2.563$, $p<.05$; $U_{\text{Öz Yeterlik Toplam}}=2352.5$, $z=-2.527$, $p<.05$]. Anlamlı farklılık çıkan alt boyutlarda ve genel toplamdaki değerler incelendiğinde, “Okuma” alt boyutunda 22’den küçük yaşa sahip olanlarla (Md=28, n=83) 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler (Md= 29, n=74) arasında 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler lehine, “Dinleme” alt boyutunda 22’den küçük yaşa sahip olanlarla (Md=32, n=83) 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler (Md= 33, n=74) arasında 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler lehine, “Konuşma” alt boyutunda 22’den küçük yaşa sahip olanlarla (Md=20, n=83) 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler (Md=22, n=74) arasında 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler lehine, “Öz yeterlik toplam” da ise 22’den küçük yaşa sahip olanlarla (Md=114, n=83) 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler (Md= 121, n=74) arasında 22 ve üzeri yaşa sahip olan öğrenciler lehine farklılık olduğu belirlenmiştir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları sınıf değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 2 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının sınıf değişkenine göre farklılaşma durumu

	Sınıf	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	P	Anlamlı Farklılık
Okuma	Hazırlık	29	58.81				4>H.. 1. 2. 3
	1. Sınıf	31	73.66				
	2. Sınıf	35	75.26	4	26.340	.000	
	3. Sınıf	27	68.85				
	4. Sınıf	35	112.03				
Yazma	Hazırlık	29	63.22				4> H.. 1. 3
	1. Sınıf	31	63.63				
	2. Sınıf	35	80.69	4	21.521	.000	
	3. Sınıf	27	74.11				
	4. Sınıf	35	107.77				
Dinleme	Hazırlık	29	52.78				4 > H.. 3
	1. Sınıf	31	78.82				
	2. Sınıf	35	84.39	4	25.778	.000	
	3. Sınıf	27	64.69				
	4. Sınıf	35	106.54				
Konuşma	Hazırlık	29	67.10				4> H.. 1. 3
	1. Sınıf	31	67.63				
	2. Sınıf	35	76.53	4	16.467	.002	
	3. Sınıf	27	73.65				
	4. Sınıf	35	105.53				
	Hazırlık	29	58.05	4	28.699	.000	4> H.. 1. 2. 3

Öz	1. Sınıf	31	69.16
Yeterlik	2. Sınıf	35	78.04
Toplam	3. Sınıf	27	69.59
	4. Sınıf	35	113.29

Farklı sınıf kategorilerinde yer alan Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının sınıf değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir [$X^2_{Okuma(4)} = 26.340$, $p < .05$; $X^2_{Yazma(4)} = 21.521$, $p < .05$; $X^2_{Dinleme(4)} = 25.778$, $p < .05$; $X^2_{Konuşma(4)} = 16.467$, $p < .05$; $X^2_{Toplam(4)} = 28.699$, $p < .05$]. Bu farklılığa ilişkin yapılan posthoc testi sonucunda ise “Okuma” alt boyutundan 4. sınıf öğretmen adayları ile hazırlık, 1., 2. ve 3. sınıf öğretmen adayları arasında 4. sınıf öğretmen adayları lehine farklılaşma olduğu ($p < .05$), “Yazma” alt boyutundan 4. sınıf öğretmen adayları ile hazırlık, 1. ve 3. sınıf öğretmen adayları arasında 4. sınıf öğretmen adayları lehine farklılaşma olduğu ($p < .05$) “Dinleme” alt boyutundan 4. sınıf öğretmen adayları ile hazırlık ve 3. sınıf öğretmen adayları arasında 4. sınıf öğretmen adayları lehine farklılaşma olduğu ($p < .05$); “Konuşma” alt boyutundan 4. sınıf öğretmen adayları ile hazırlık, 1. ve 3. sınıf öğretmen adayları arasında 4. sınıf öğretmen adayları lehine farklılaşma olduğu ($p < .05$) ve “Öz Yeterlik Toplam” da ise 4. sınıf öğretmen adayları ile hazırlık, 1., 2. ve 3. sınıf öğretmen adayları arasında 4. sınıf öğretmen adayları lehine farklılaşma olduğu ($p < .05$) anlaşılmaktadır.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları not ortalaması değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının not ortalaması değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 3 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının not ortalaması değişkenine göre farklılaşma durumu

	Not Ortalaması	N	Sıra Ort.	sd	x^2	p
Okuma	2.00 ve altı	5	43.50			
	2.00-3.00 arası	92	63.64	2	2.460	.292
	3.00 ve üzeri	31	70.44			
Yazma	2.00 ve altı	5	33.90			
	2.00-3.00 arası	92	61.26	2	3.922	.062
	3.00 ve üzeri	31	79.05			
Dinleme	2.00 ve altı	5	49.70			
	2.00-3.00 arası	92	64.60	2	.901	.637
	3.00 ve üzeri	31	66.60			
Konuşma	2.00 ve altı	5	71.30			
	2.00-3.00 arası	92	63.09	2	.522	.770
	3.00 ve üzeri	31	67.60			
Öz Yeterlik	2.00 ve altı	5	44.70	2	3.260	.196

Toplam	2.00-3.00 arası	92	62.72
	3.00 ve üzeri	31	72.98

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının not ortalaması değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmiştir [$X^2_{Okuma(2)} = 2.460$, $p > .05$; $X^2_{Yazma(2)} = 3.922$, $p > .05$; $X^2_{Dinleme(2)} = .901$, $p > .05$; $X^2_{Konuşma(2)} = .522$, $p > .05$; $X^2_{Toplam(2)} = 3.260$, $p > .05$].

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 4 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşma durumu

	Lise Türü	N	Sıra Ort.	Sd	x^2	P
Okuma	Meslek Lisesi	7	52,64	2	2.599	.273
	Anadolu Lisesi	135	79,80			
	Düz Lise	15	84,13			
Yazma	Meslek Lisesi	7	66,21	2	1.426	.490
	Anadolu Lisesi	135	78,46			
	Düz Lise	15	89,80			
Dinleme	Meslek Lisesi	7	63,00	2	2.088	.352
	Anadolu Lisesi	135	78,41			
	Düz Lise	15	91,80			
Konuşma	Meslek Lisesi	7	78,86	2	.728	.695
	Anadolu Lisesi	135	77,96			
	Düz Lise	15	88,47			
Öz Yeterlik Toplam	Meslek Lisesi	7	62,93	2	2.193	.334
	Anadolu Lisesi	135	78,35			
	Düz Lise	15	92,33			

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmiştir [$X^2_{Okuma(2)} = 2.599$, $p > .05$; $X^2_{Yazma(2)} = 1.426$, $p > .05$; $X^2_{Dinleme(2)} = 2.088$, $p > .05$; $X^2_{Konuşma(2)} = .728$, $p > .05$; $X^2_{Toplam(2)} = 2.193$, $p > .05$].

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 5 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılaşma durumu

	Almanca Dersi Alma	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	p
Okuma	Evet	130	81,87	10643,50	1381.5	-1.742	.081
	Hayır	27	65,17	1759,50			
Yazma	Evet	130	80,08	10410,50	1614.5	-.655	.512
	Hayır	27	73,80	1992,50			
Dinleme	Evet	130	79,35	10316,00	1709	-.214	.830
	Hayır	27	77,30	2087,00			
Konuşma	Evet	130	79,48	10332,00	1693	-.290	.772
	Hayır	27	76,70	2071,00			
Öz Yeterlik	Evet	130	80,13	10416,50	1608.5	-.682	.495
Toplam	Hayır	27	73,57	1986,50			

Tablo 6 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının üniversite öncesinde Almanca dersi değişkenine göre hem alt boyutlarda hem de genel toplamda anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{Okuma}=1381.5$, $z=-1.742$, $p>.05$; $U_{Yazma}=1614.5$, $z=-.655$, $p>.05$; $U_{Dinleme}=1709$, $z=-.214$, $p>.05$; $U_{Konuşma}=1693$, $z=-.290$, $p>.05$; $U_{Öz Yeterlik Toplam}=1680.5$, $z=-.682$, $p>.05$].

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 6 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılaşma durumu

	Almanca	N	Sıra	Sıra	U	Z	p
	Konuşulan		Ort.	Toplamı			
	Bir Ülkede						
	Bulunma						
	Durumu						
Okuma	Evet	13	97.85	1272.00			
	Hayır	144	77.30	11131.00	691	-1.565	.118
Yazma	Evet	13	77.62	1009.00	918	-.115	.908
	Hayır	144	79.13	11394.00			
Dinleme	Evet	13	100.04	1300.50	662.5	-1.746	.081
	Hayır	144	77.10	11102.50			
Konuşma	Evet	13	113.15	1471.00	492	-2.841	.004
	Hayır	144	75.92	10932.00			
Öz	Evet	13	100.08	1301.00	662	-1.746	.081
Yeterlik	Hayır	144	77.10	11102.00			
Toplam							

Tablo 7 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre konuşma alt boyutunda anlamlı farklılaşmanın olduğu görülürken, diğer alt boyutlarda ve genel toplamda ise herhangi bir farklılaşma olmadığı görülmektedir [$U_{Okuma}=691$, $z=-1.565$, $p>.05$; $U_{Yazma}=918$, $z=-.155$, $p>.05$; $U_{Dinleme}=662.5$, $z=-1.746$, $p>.05$; $U_{Konuşma}=492$, $z=-2.841$, $p<.05$; $U_{Öz\ Yeterlik\ Toplam}=662$, $z=-1.746$, $p>.05$]. Anlamlı farklılık çıkan “Konuşma” alt boyutunda Almanca konuşulan bir ülkede bulunan öğretmen adayları ile ($Md=23$, $n=13$) Almanca konuşulan bir ülkede bulunmayan öğretmen adayları ($Md= 20$, $n=144$) arasında Almanca konuşulan bir ülkede bulunan öğretmen adayları lehine farklılık olduğu belirlenmiştir.

4.2 Öğretmenlik Mesleği Tutumuna İlişkin Bulgular

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 7 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumu

	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	p
Mesleki Tutum	Kız	129	82.32	10619.00	1378	-1.963	.050
	Erkek	28	63.71	1784.00			
Toplam							

Tablo 8 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{\text{Mesleki Tutum}}=1378$, $z=-1.963$, $p>.05$].

Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 9'de sunulmuştur.

Tablo 8 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yaş değişkenine göre farklılaşma durumu

	Yaş	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	p
Mesleki Tutum	22'den küçük	83	80.39	6672.50	2955.5	-.406	.685
	22 ve üzeri	74	77.44	5730.50			
Toplam							

Tablo 9 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının yaş değişkenine göre farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{\text{Mesleki Tutum}}=2955.5$, $z=-.406$, $p>.05$].

Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları sınıf değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının sınıf değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 10'de sunulmuştur.

Tablo 9 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının sınıf değişkenine göre farklılaşma durumu

	Sınıf	N	Sıra Ort.	Sd	x^2	P
Mesleki	Hazırlık	29	70.29			
Tutum	1. Sınıf	31	81.34			
Toplam	2. Sınıf	35	85.26	4	2.838	585
	3. Sınıf	27	71.74			
	4. Sınıf	35	83.49			

Tablo 10 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının sınıf değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmiştir [$X^2_{\text{Mesleki Tutum (4)}} = 2.838, p > .05$].

On Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları not ortalaması değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının not ortalaması değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 10 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının not ortalaması değişkenine göre farklılaşma durumu

	Not Ortalaması	N	Sıra Ort.	sd	x^2	P
Mesleki	2 ve altı	5	59.30			
Tutum Toplam	2-3 arası	92	60.40	2	5.043	.080
	3 ve üzeri	31	77.52			

Tablo 11 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının not ortalaması değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmiştir [$X^2_{\text{Mesleki Tutum (2)}} = 5.043, p > .05$].

On İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Kruskal Wallis Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 11 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılaşma durumu

	Lise Türü	N	Sıra Ort.	Sd	χ^2	p
Mesleki	Meslek Lisesi	7	80.21			
Tutum Toplam	Anadolu Lisesi	135	79.22	2	.055	.973
	Düz Lise	15	76.47			

Tablo 12 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre fark olup olmadığını test etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmış ve grupların sıra ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı gözlenmiştir [$\chi^2_{\text{Mesleki Tutum (2)}} = .055, p > .05$].

On Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 12 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu değişkenine göre farklılaşma durumu

	Almanca Dersi Alma	N	Sıra Ort.	Sıra Toplamı	U	Z	P
Mesleki	Evet	130	78.90	10256.50	1741.5	-.063	.950
Tutum	Hayır	27	79.50	2146.50			
Toplam							

Tablo 13 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının üniversite öncesinde Almanca dersi değişkenine göre hem alt boyutlarda hem de genel toplamda anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{\text{Mesleki Tutum}} = 1741.5, z = -.063, p > .05$].

On Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı verilerin normal dağılım göstermemesinden dolayı Mann Whitney U Testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 14’de sunulmuştur.

Tablo 13 Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre farklılaşma durumu

	Almanca	N	Sıra	Sıra	U	Z	P
	Konuşulan		Ort.	Toplamı			
	Bir Ülkede						
	Bulunma						
	Durumu						
Mesleki	Evet	13	61.77	803.00	712	-1.427	.154
Tutum	Hayır	144	80.56	11600.00			
Toplam							

Tablo 14 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenine göre anlamlı farklılaşmanın olmadığı görülmektedir [$U_{\text{Mesleki Tutum}}=712$, $z=-1.427$, $p>.05$].

On Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasındaki ilişkiyi tespit etmek için yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısına ilişkin veriler Tablo 15’de sunulmuştur.

Tablo 14 Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasındaki ilişki

		Mesleki Tutum	Öz Yeterlik İnanç
Mesleki Tutum	Korelasyon		.266**
	P		.000
Öz Yeterlik İnanç	Korelasyon	.266**	
	P	.000	

Tablo 15 incelendiğinde Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu [$r=.266$, $n=157$, $p<.01$] anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Bu makalede daha önce de belirtildiği gibi, Almanca öğretmen adaylarının Almanca öz yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları cinsiyet, yaş, sınıf, not ortalaması, mezun olunan lise türü, üniversite öncesinde Almanca dersi alma durumu ve daha önce Almanca konuşulan bir ülkede bulunma durumu değişkenleri açısından incelenmiş, bunlar arasındaki ilişki belirlenerek öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile Almanca öz yeterlik inançları arasındaki bağlantı ortaya konulmuştur.

Elde edilen bulgularda Almanca öğretmen adaylarının Almanca öz yeterlik inançlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Yani hem kız katılımcıların hem de erkek katılımcıların benzer düzeyde Almanca öz yeterliğine sahip oldukları saptanmıştır. İlbeği ve Çeliköz (2020) ‘ün İngilizce Öğretmen adaylarının İngilizce öz yeterlik inançları ile ilgili çalışmaları da bu sonucu destekleyen çalışmalardandır. Yine elde edilen bulgulardan cinsiyet değişkeninin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkili

olmadığı görülmüştür. Bulut, Doğar (2006) ve Özdemir' in (2014) yaptıkları araştırmada bu sonuçla bağdaşmaktadır.

Yaş değişkenine göre okuma, dinleme ve konuşma alt boyutlarında ve genel toplamda anlamlı farklılaşmanın olduğu görülürken, yazma alt boyutunda ise herhangi bir farklılaşma olmadığı sonucuna varılmıştır. Bunun aksine öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarında yaş değişkenine göre farklılaşmanın olmadığı görülmüştür.

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının sınıf değişkenine göre anlamlı farklılaştığı saptanmıştır. “Okuma”, “Yazma”, “Dinleme”, “Konuşma” alt boyutlarında ve “öz yeterlik” toplama göre 4. sınıf öğretmen adayların diğer sınıflara göre daha yüksek öz yeterlik inancına sahip oldukları sonucuna varılmıştır. Bunun öğretmen adaylarının 4 yıldır aldıkları eğitim ile edindikleri bilgi, beceri ve tecrübeden kaynaklandığı ve bu yüzden diğer sınıflara kıyasla yüksek öz yeterlik inancına sahip oldukları söylenebilir. Memduhoğlu ve Çelik (2015) yaptıkları araştırmada da, dördüncü sınıf öğrencilerinin öz yeterlik algısının diğer sınıflara kıyasla anlamlı şekilde daha yüksek olduğu ve öğrencilerin öz yeterlik inançlarının birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru genelde artma eğiliminde olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların ise sınıf değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Bu bulgu Şahin & Şahin'in (2017) çalışması ile paralellik göstermektedir.

Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının not ortalamalarına, mezun olunan lise türüne ve üniversite öncesinde Almanca dersi değişkenine göre değişmediği sonucuna varılmıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları da bu değişkenlere göre farklılık göstermemiştir. Öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türü ile öz yeterlik inançları arasında anlamlı bir fark olmamasına rağmen, 4 lise türünden en yüksek öz yeterlik inancına sahip olanlar düz lise mezunlarıdır. Burada elde edilen sonuçların

Almanca konuşulan bir ülkede bulunma değişkenine göre konuşma alt boyutunda anlamlı farklılaşma görülürken diğer alt boyutlarda, genel toplamda ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda herhangi bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Yıllarca okullarımızda yabancı dil eğitimi verilmesine rağmen istenilen hedefe ulaşılmamıştır. Öğrenciler dilin dilbilgisi yapısını bilse dahi o dilde iletişim kurmakta zorlanmaktadırlar. Bunun sebebi ise eğitimde pratik bilgiye fazla önem verilmemesi olabilir. Diğer yandan konuşma becerisini geliştirmenin en etkili yolu o dile maruz kalmaktır. Bu yüzden Almanca konuşulan bir ülkede bulunmuş olan öğretmen adaylarının konuşma alt boyutuna yönelik öz yeterlik inançlarının yüksek olduğu söylenebilir.

Bulguların geneline bakıldığında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun değişkenlere göre farklılaşmadığı görülmektedir. Demirtaş, Cömert ve Özer'in (2011) “Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları” adlı çalışması da bu sonucu desteklemektedir.

Son olarak da Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile mesleki tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Buradan karşılıklı olarak birbirinden etkilendikleri söylenebilir, yani biri arttıkça diğeri de artacaktır biri azaldıkça diğeri de azalacaktır. Bu sonuç Şahin & Şahin (2017), Nakip & Özcan (2016)'nın araştırma bulgularıyla tutarlılık göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Akın, Büşra & Dellal, Nevide Akpınar (2016). “Alman Dili Eğitimi Öğrencilerinin Öz Yeterlik İnançları”. *Turkish Studies (elektronik)*, 11(19), 19 - 30.
- Atmaca, Hasan (2013). “Almanca, Fransızca ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının mesleki kaygıları”. *Turkish Studies*, 8(10), 67-76.
- Bulut, Hüseyin & Doğar, Çetin (2006). “Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi”. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 13-27.
- Büyükduman, Figen İlke (2006). *İngilizce öğretmen adaylarının, İngilizce ve öğretmenlik becerilerine ilişkin öz yeterlik inançları arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış doktora tezi). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, Şaban (2006). “Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi (Geçerlik ve Güvenirlik çalışması)”. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 28-37
- Demirel, Özcan (2008). “*Yabancı Dil Öğretimi, Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası*”. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirtaş, Hasan & Cömert, Melike / Özer, Niyazi (2011). “Öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ve Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları”. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-11.
- İlbeği, Aydan Seher & Çeliköz, Mine (2020). İngilizce Hazırlık Programına Devam Eden Üniversite Öğrencilerinin İngilizce Öz Yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (8), 14-34. DOI: 10.21733/ibad.706057.
- Jerusalem, Matthias & Hopf, Diether (Hg.) (2002). “Zeitschrift für pädagogik: Selbstwirksamkeit und motivationsprozesse in bildungsinstitutionen”. *Weinheim und Basel*, 28-53.
- Karasar, Niyazi (1995). “*Bilimsel araştırma yöntemi*”. Ankara: Sim Matbaacılık.
- Lee, Bridget & Cawthon, Stephanie/ Dawson, Kathryn (2013). “Elementary and secondary teacher self- efficacy for teaching and pedagogical conceptual change in a drama-based Professional development program”. *Teaching and Teacher Education*, 30, 84-98.
- Memduhoğlu, Hasan Basri & Çelik, Şehnaz Nigar (2015). “Student teachers’ and university students planning to be teachers sense of self efficacy beliefs towards English”. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 17-32. doi: 10.17679/iuefd.16286266.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2018). <https://ttkb.meb.gov.tr/mebiysdosyalar/201802/21173451ortogrtrmhd.c2018.pdf> adresinden edinilmiştir.
- Özcan, Gülsen & Nakip, Can (2016). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz-Yeterlik İnançları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (3) , 783-795 . DOI: 10.17860/mersinefd.282380
- Özdemir, Vildan (2014). İngiliz dili eğitimi programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının bazı sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(15), 16-28.

- Pajares, Frank (2002). *Self-efficacy beliefs in academic contexts: An outline*.
<https://www.uky.edu/~eushe2/Pajares/efftalk.html> adresinden
edinilmiştir.
- Schwarzer, Ralf & Jerusalem Matthias (2002). *Zeitschrift für pädagogik: Das
Konzept der Selbstwirksamkeit*, 40, 28-53.
- Semerci, Nuriye & Semerci, Çetin (2004). "Türkiye'de öğretmenlik tutumları". *Fırat
Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.
- Şahin, Cengiz & Şahin, Süheyla (2017). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik
Mesleğine Karşı Tutumları, Öz-Yeterlik İnançları ve Öğrenciyi Tanıma
Düzeyleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 15(2), 224-238. Retrieved from
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/32959/332379>
- Şirin, Hüseyin (2005). "Öğrencilerin Sosyal sorumluluklarının geliştirilmesinde
öğretmenlerin rolü". *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 301-316.
- Tedmem (2014). *Öğretmen gözüyle öğretmenlik mesleği* (Rapor No.3). Ankara:
Tedmem.
[http://portal.ted.org.tr/yayinlar/ogretmen_gozuyleogretmenlik_meslegi.
pdf](http://portal.ted.org.tr/yayinlar/ogretmen_gozuyleogretmenlik_meslegi.pdf) adresinden edinilmiştir.
- Üstüner, Mehmet (2006). "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin
Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". *Kuram ve Uygulamada Eğitim
Yönetimi*, 45 (45), 109-127.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10352/126771>
adresinden edinilmiştir.
- Yanar, Burcu Hancı & Bümen, Nilay T. (2012). "İngilizce ile İlgili Öz yeterlik İnançlı
Ölçeğinin Geliştirilmesi". *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20 (1), 97-110.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/48696/619511>
adresinden edinilmiştir.

EKLER

EK-1. Ölçek Formları

Kişisel Bilgi formu

1) Yaşınız: a) 18- 21 b) 22- 25 c) 26-29 d) 30 ve üstü

2) Cinsiyetiniz: a) Kadın b) Erkek

3) Sınıf düzeyiniz: a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) Hazırlık

4) Not ortalamanız: a) 2 ve altı b) 2-3 arası c) 3ve üstü

5) Mezun olduğunuz Lise türü:

a) Meslek Lisesi b) Anadolu Lisesi c) Fen Lisesi d) Düz
Lise

6) Daha önce ilkokul, ortaokul, lise veya başka bir kurumda Almanca
Dersi aldınız

mı? a) Evet b) Hayır

7) Daha önce Almanca konuşulan bir ülkede bulundunuz mu?

a) Evet b) Hayır

Almanca öz yeterlik inanç ölçeği

Almanca öz yeterlik inanç ölçeği		5 Kesinlikle katılıyorum	4 Katılıyorum	3 Kararsızım	2 Katılmıyorum	1 Kesinlikle katılmıyorum
OKUMA						
1.	Almanca bir metin okuduğumda anlayabilirim.					
2.	Almanca akademik metinler okuduğumda önemli noktaları anlayabilirim					
3.	Okuduklarımı zihnimde canlandırabilirim.					
4.	Okuduğum Almanca metnin temasını ya da ana fikrini bulabilirim.					
5.	Almanca bir metinle ilgili soruları cevaplayabilirim.					
6.	Okuduğum Almanca bir metinde anlamını bilmediğim sözcükleri tahmin edebilirim.					

7.	Almanca bir metinde aradığım bilgiyi kolaylıkla bulabilirim					
8.	Almanca sınavlarının okuma bölümlerinde başarılı olacağıma inanıyorum					
YAZMA						
1.	İyi bir paragraf ya da kompozisyon yazabilirim.					
2.	Almanca bir paragraf ya da kompozisyon yazarken dilbilgisi kurallarını doğru kullanabilirim.					
3.	Almanca bir metin yazarken noktalama işaretlerini doğru kullanabilirim.					
4.	Almanca bir metin yazarken düşüncelerimi tam ve açık olarak ifade edebilirim.					
5.	Bir şeyi Almanca yazamadığımda, pes etmek yerine sorunu çözmek için çaba sarf ederim.					
6.	Almanca yazarken önemli noktaları vurgulayabilirim.					
7.	Almanca bir metni kendi cümlelerimle yeniden yazabilirim.					
8.	Günlük yaşamda kendimi Almanca yazılı olarak ifade edebilirim(özgeçmiş, başvuru formu, şikâyet mektubu vb.)					
9.	Almanca herhangi bir şey yazdıktan sonra hatalarımın farkına varabilirim.					
10.	Almanca yazma ile ilgili verilen etkinlikleri yaparken yardıma ihtiyaç duyarım.					
DİNLEME						
1.	Almanca konuşulanları anlayabilirim.					
2.	Dinlediğim Almanca konuşmanın ana fikrini çıkarabilirim.					
3.	Dinlediğim Almanca konuşmanın ana fikrini çıkarabilirim.					
4.	Almanca bir konuşma dinlediğimde bilmediğim sözcüklerin anlamını tahmin edebilirim.					
5.	Almanca bir konuşma duyduktan sonra duyduklarım ile ilgili soruları cevaplayabilirim.					
6.	Almanca televizyon kanallarını/ filmleri izlediğimde dinlediklerimi anlayabilirim.					
7.	Bir konuşma dinlediğimde resmi dil ile günlük konuşma dilini ayırt edebilirim.					
8.	Almanca bir okuma parçasını dinlerken duyduklarımı doğru olarak yazabilirim.					
9.	İki kişi arasında geçen kısa bir Almanca konuşmayı anlayabilirim.					

10.	Almanca sınavlarının dinleme bölümlerinde başarılı olacağıma inanıyorum.					
KONUŞMA						
1.	Günlük yaşamda gerekli ihtiyaçlarımı Almanca'yı kullanarak karşılayabilirim. (Yurt dışında olduğunuzu düşünün, yer-yön bulma, alış-veriş vb.)					
2.	Bir mülakatta kendimi Almanca olarak ifade edebilirim. (Üniversiteye giriş, iş başvurusu vb.)					
3.	Amaca ve duruma göre resmi ya da resmi olmayan bir şekilde Almanca konuşabilirim.					
4.	Almanca sorulan sorulara cevap verebilirim.					
5.	Karşımdaki beni anlamadığımda düşüncelerimi başka şekilde ifade edebilirim.					
6.	Anadili Almanca olan bir kişinin anlayabileceği şekilde Almanca konuşabilirim					

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	5 Kesinlikle katılıyorum	4 Katılıyorum	3 Kararsızım	2 Katılmıyorum	1 Kesinlikle Katılmıyorum
1. Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.					
2. Öğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor					
3. Öğretmen olmayı kendime yakıştırıyorum.					
4. Tekrar bir meslek tercihimde bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim					
5. Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum					
6. Öğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum					
7. Öğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum					
8. Öğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum					
9. Öğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum					
10. Öğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnutum.					
11. Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum					
12. Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.					
13. Öğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.					
14. Öğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kanısındayım					
15. Öğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum					

16. Öğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum					
17. Öğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum					
18. İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor					
19. Öğretmenlik yapan insanlara sempati duyarım					
20. Öğretmen olacağımı düşünmek beni korkutuyor					
21. Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem					
22. Öğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum					
23. Öğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor					
24. Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim					
25. Öğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım					
26. Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum					
27. Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağımı düşünüyorum					
28. Öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracağına inanıyorum					
29. Hâlen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim					
30. Öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.					
31. Öğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamına yön vermeyi gurur verici buluyorum					
32. Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.					
33. Öğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değerin verileceğine inanıyorum.					
34. Öğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.					

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	5 Kesinlikle katılıyorum	4 Katılıyorum	3 Kararsızım	2 Katılmıyorum	1 Kesinlikle Katılmıyorum
1. Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.					
2. Öğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor					
3. Öğretmen olmayı kendime yakıştırıyorum.					
4. Tekrar bir meslek tercihinde bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim					
5. Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum					
6. Öğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum					
7. Öğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum					
8. Öğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum					

9. Öğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum					
10. Öğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnutum.					
11. Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum					
12. Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.					
13. Öğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.					
14. Öğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kanısındayım					
15. Öğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum					
16. Öğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum					
17. Öğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum					
18. İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor					
19. Öğretmenlik yapan insanlara sempati duyarım					
20. Öğretmen olacağımı düşünmek beni korkutuyor					
21. Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem					
22. Öğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum					
23. Öğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor					
24. Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim					
25. Öğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım					
26. Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum					
27. Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağımı düşünüyorum					
28. Öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracığına inanıyorum					
29. Hâlen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim					
30. Öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.					
31. Öğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamına yön vermeyi gurur verici buluyorum					
32. Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.					
33. Öğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değerin verileceğine inanıyorum.					
34. Öğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.					